

Wkładka aktualizacyjna na rok 2017 do podręcznika M. Zbrojewskiej, U. Legierskiej, K. Bogacza „Postępowanie administracyjne”

Str. 14, ostatni wiersz przed tabelą 1 – Obecnie kodeks postępowania administracyjnego składa się z 12 działów.

Str. 14–15, tabela 1 – W drodze nowelizacji ustawy obowiązującej od dnia 1 czerwca 2017 r. dodano dwa nowe działy:

- **Dział IVa. Administracyjne kary pieniężne** – Przepisy tego działu stosuje się w sprawach nakładania lub wymierzania administracyjnej kary pieniężnej lub udzielania ulg w jej wykonaniu;
- **Dział VIIa. Europejska współpraca administracyjna** – Organy administracji publicznej udzielają pomocy organom innych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz organom administracji Unii Europejskiej, a także zwracają się o pomoc do organów innych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz organów administracji Unii Europejskiej, jeżeli przepisy prawa Unii Europejskiej tak stanowią i na zasadach określonych w tych przepisach.

W Dziale II. Postępowanie dodano rozdziały dotyczące:

- mediacji;
- milczącego załatwienia sprawy;
- postępowania uproszczonego.

Str. 17, rysunek 4 – Zasada pogłębiania zaufania organów do państwa została powiązana z zasadą proporcjonalności, bezstronności oraz równego traktowania. Dodano zasadę utrwalonych praktyk rozstrzygania spraw, zasadę rozstrzygania wątpliwości na korzyść strony oraz zasadę współdziałania organów administracji publicznej. Zmieniono nazwę zasady ugodowego załatwiania spraw na zasadę polubownego załatwiania spraw.

Str. 19, pierwszy akapit od góry – Zgodnie z zasadą polubownego załatwiania spraw organy administracji publicznej w sprawach, których charakter na to pozwala, dążą do polubownego rozstrzygnięcia kwestii spornych oraz ustalania praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania w należących do ich właściwości sprawach, w szczególności przez podejmowanie czynności:

- 1) skłaniających strony do zawarcia ugody w sprawach, w których uczestniczą strony o spornych interesach;
- 2) niezbędnych do przeprowadzenia mediacji.

Organy administracji publicznej podejmują wszystkie uzasadnione na danym etapie postępowania czynności umożliwiające przeprowadzenie mediacji lub zawarcie ugody, a w szczególności udzielają wyjaśnień o możliwościach i korzyściach polubownego załatwienia sprawy.

Str. 19 – Nowe zasady według kodeksu postępowania administracyjnego:

Zasada rozstrzygania wątpliwości na korzyść strony – Jeżeli przedmiotem postępowania administracyjnego jest nałożenie na stronę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie stronie uprawnień, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść strony, chyba że sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ. Przepisu tego nie stosuje się:

- 1) jeżeli wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego;
- 2) w sprawach osobowych funkcjonariuszy oraz żołnierzy zawodowych.

Zasada współdziałania organów administracji publicznej – W toku postępowania organy administracji publicznej współdziałają ze sobą w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli oraz sprawność postępowania, przy pomocy środków adekwatnych do charakteru, okoliczności i stopnia złożoności sprawy.

Str. 19, trzeci akapit od góry – W drodze nowelizacji k.p.a. wprowadzono odstępstwa od zasady dwuinstancyjności – obecnie postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Str. 20, przykład – Fragment *Ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego*:

„Art. 9. [Uprawnienia kierownika urzędu stanu cywilnego]

1. Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego są dokonywane przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego.
2. Uprawnienia i obowiązki kierownika urzędu stanu cywilnego przysługują i są wykonywane również przez zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego.”

Str. 23, tabela 2, kolumna „Właściwość rzeczowa” – Fragment *Ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego*:

„Art. 9. [Uprawnienia kierownika urzędu stanu cywilnego]

1. Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego są dokonywane przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego.”

Str. 23, tabela 2, kolumna „Właściwość instancyjna” – Zmiana numeru artykułu na: Art. 22.1

Str. 24, tabela – Fragment *Ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego*: „Art. 13. [Właściwość miejscowa kierownika urzędu stanu cywilnego]

1. Urodzenie oraz małżeństwo rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce urodzenia albo zawarcia małżeństwa.
2. Zgon rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce zgonu albo miejsce znalezienia zwłok.
3. Małżeństwo zawarte przed konsulem rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy dla miasta stołecznego Warszawy.
4. Urodzenie oraz zgon na polskim statku morskim lub powietrznym, okręcie wojennym lub wojskowym statku powietrznym rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy dla miasta stołecznego Warszawy.
5. Zgon żołnierza w czynnej służbie wojskowej i innej osoby przydzielonej do jednostki wojskowej, poległych lub zmarłych w związku z działaniami wojennymi rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy dla miasta stołecznego Warszawy.
6. W przypadku stwierdzenia zgonu albo uznania za zmarłego w postępowaniu sądowym zgon rejestruje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy dla miasta stołecznego Warszawy.”

Str. 40, tabela 6 – Termin oznaczony w latach upływa tego dnia w ostatnim roku, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim roku nie było – w dniu poprzedzającym bezpośrednio ten dzień.

Str. 41 – Pojawiło się nowe określenie terminu określonego w latach: Terminy określone w latach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim roku, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim roku nie było – w dniu poprzedzającym bezpośrednio ten dzień.

Przykład

Jeśli bieg terminu dwuletniego rozpoczął się 29 lutego 2016 r., to końcowym dniem terminu jest 28 lutego 2018 r.

Str. 41, akapit przed ostatnim przykładem – Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

Str. 42, pierwsze wyliczenie – Do przedstawionych na rysunku terminów załatwienia spraw nie wlicza się także okresu trwania mediacji.

Str. 42, wiersz 1 akapitu przed podrozdziałem – Załatwienie sprawy w postępowaniu uproszczonym powinno nastąpić niezwłocznie, nie później niż w terminie miesiąca od dnia wszczęcia postępowania.

Str. 42, wiersz 8 akapitu przed podrozdziałem – Zawiadomienie to powinno wskazywać przyczyny zwłoki oraz nowy termin załatwienia sprawy i pouczenie o prawie do wniesienia ponaglenia.

Str. 42, Bezczytność (milczenie) organu administracji publicznej – W związku z nowelizacją k.p.a. pojawił się nowy rozdział 8a w dziale dotyczącym postępowania, zawierający regulacje prawne odnośnie milczącego załatwienia sprawy.

Art. 122a. [Uznanie sprawy za załatwioną milcząco]

§ 1. Sprawa może być załatwiona milcząco, jeżeli przepis szczególny tak stanowi.

§ 2. Sprawę uznaje się za załatwioną milcząco w sposób w całości uwzględniający żądanie strony, jeżeli w terminie miesiąca od dnia doręczenia żądania strony właściwemu organowi administracji publicznej albo innym terminie określonym w przepisie szczególnym organ ten:

- 1) nie wyda decyzji lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie (milczące zakończenie postępowania) albo
- 2) nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji (milcząca zgoda).

Str. 43, pierwszy przykład – *Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach.*

Str. 43, akapit po pierwszym przykładzie – Jeśli organ administracji publicznej nie załatwia sprawy we właściwym terminie (np. załatwienie sprawy w postępowaniu uproszczonym powinno nastąpić niezwłocznie, nie później niż w terminie miesiąca od dnia wszczęcia postępowania) (bezczytność) lub postępowanie jest prowadzone dłużej niż jest to niezbędne do załatwienia sprawy (przewlekłość) – stronie służy prawo do wniesienia ponaglenia. Ponaglenie zastąpiło zażalenie jako środek zwalczania bezczytności organu administracji publicznej. Więcej informacji na ten temat zawiera art. 37 k.p.a.

Str. 49, czwarty akapit od góry – Jeżeli przepis szczególny tak stanowi, zawiadomienie stron o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej może nastąpić w formie publicznego obwieszczenia, w innej formie publicznego ogłoszenia zwyczajowo przyjętej w danej miejscowości lub przez udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego organu administracji publicznej.

Str. 51, podpunkt b) – Jeżeli wniosek nie spełnia innych wymagań ustalonych w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż siedem dni, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Str. 59, drugi akapit od góry po wyliczeniu – Jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo, że oprócz wezwanych stron, uczestniczących w postępowaniu, mogą być jeszcze w sprawie inne strony, nieznane organowi administracji publicznej, należy ponadto o terminie, miejscu i przedmiocie rozprawy ogłosić w formie publicznego obwieszczenia, w innej formie publicznego ogłoszenia zwyczajowo przyjętej w danej miejscowości (np. w formie ogłoszenia wywieszonego w gablocie) lub przez udostępnienie zawiadomienia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego organu administracji publicznej.

Str. 63 – W drodze nowelizacji ustawy pojawiła się zasada rozstrzygania wątpliwości na korzyść strony (art. 81a).

Str. 65, wyliczenie na dole strony – Mediator nie może być przesłuchany w charakterze świadka co do faktów, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji, chyba że uczestnicy mediacji zwolnią go od obowiązku zachowania tajemnicy mediacji.

Str. 69 – Pojawił się nowy instrument: **posiedzenie w trybie współdziałania**. Polega on na tym, że organ załatwiający sprawę może, z urzędu albo na wniosek strony lub organu, do którego zwrócono się o zajęcie stanowiska, zwołać posiedzenie, jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia zajęcia stanowiska (posiedzenie w trybie współdziałania).

Str. 91–96 – W związku z nowelizacją obowiązującą od 1 czerwca 2017 r. zmianie uległy przepisy dotyczące ugody administracyjnej.

Obecnie łatwiej jest zawrzeć ugodę, ponieważ rozszerzono zakres spraw, w których mogą zostać zawarte ugody. Zmieniony art. 114 wskazuje, że w sprawie, w której toczy się postępowanie administracyjne, strony mogą zawrzeć ugodę, jeżeli charakter sprawy na to pozwala i nie sprzeciwiają się temu przepisy szczególne. Zrezygnowano z kryterium uproszczenia lub przyspieszenia postępowania.

Ugodę sporządza upoważniony pracownik organu administracji publicznej w formie pisemnej lub dokumentu elektronicznego, na podstawie zgodnych oświadczeń stron. Jeżeli ugoda jest sporządzana w formie pisemnej, oświadczenia składa się przed upoważnionym pracownikiem organu.

Ugoda ma zawierać:

- 1) oznaczenie organu administracji publicznej, przed którym ugoda została zawarta, i stron postępowania;
- 2) datę sporządzenia ugody;
- 3) przedmiot i treść ugody;
- 4) podpisy stron oraz podpis upoważnionego pracownika organu administracji publicznej z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego, a jeżeli ugoda została zawarta w formie dokumentu elektronicznego – kwalifikowane podpisy elektroniczne stron oraz upoważnionego pracownika organu administracji publicznej.

Przed podpisaniem ugody upoważniony pracownik organu administracji publicznej odczytuje stronom jej treść, chyba że ugoda została sporządzona w formie dokumentu elektronicznego. Ugodę włącza się do akt sprawy.

Ugoda może być zawarta również przed mediatorem.

Str. 97 – W drodze nowelizacji k.p.a. został dodany instrument zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Str. 98, przykład 1 – Fragment *Ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach*:

„Art. 16. [Odwołanie od decyzji o zakazie zgromadzenia]

1. Odwołanie od decyzji o zakazie zgromadzenia wnosi się bezpośrednio do sądu okręgowego właściwego ze względu na siedzibę organu gminy w terminie 24 godzin od jej udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji o zakazie zgromadzenia.”

Str. 106, tabela 17, kolumna 1, wiersz 4 – Decyzja dotyczy sprawy rozstrzygniętej już inną decyzją ostateczną albo sprawy, którą załatwiono milcząco.

Str. 118, tabela 21 oraz str. 119, wiersz 5 od góry – *Ustawa o petycjach z dnia 11 lipca 2014 r.* Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Str. 130 przykład 1 i 2 – Art. 4¹ – Zaświadczenie jest ważne obecnie przez 6 miesięcy.

Str. 138, wiersz 6 od góry – Najnowsza ustawa regulująca Trybunał Konstytucyjny to *Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym*. Ustawa jest interpretowana wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 sierpnia 2016 r., sygn. akt K 39/16 (wyrok nie został ogłoszony w dzienniku urzędowym).

Str. 139, wiersz 15 od dołu – Zmiana aktów prawnych, obecnie obowiązujący to *Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 sierpnia 2015 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych*.

Str. 145, pkt 7 – ... wiceprezesa lub rady Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej albo...

Str. 145, wiersz 5 od dołu – ... wiceprezesa lub rady Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej albo...

Str. 150, wiersz 3 od dołu – Należy wykreślić słowo „wszystkie”. Do sądu administracyjnego można skarżyć postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które służy zażalenie, z wyłączeniem postanowień wierzyciela o niedopuszczalności zgłoszonego zarzutu oraz postanowień, których przedmiotem jest stanowisko wierzyciela w sprawie zgłoszonego zarzutu.

Str. 151, pierwszy akapit od góry – Z wyłączeniem aktów lub czynności podjętych w ramach postępowania administracyjnego oraz postępowań określonych w działach IV, V i VI Ordynacji podatkowej oraz postępowań, do których mają zastosowanie przepisy powołanych ustaw.

Str. 151, wiersz 23 od góry (pod przykładem) – Ostatnią kategorią spraw, jaką zajmuje się sąd administracyjny, stanowią sprawy dotyczące bezczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania.

Str. 151 – W drodze nowelizacji wprowadzono do ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi instytucję **sprzeciwu od decyzji** (art. 64a–64e).

Str. 151, akapit po pierwszym przykładzie – Sądy administracyjne orzekają także w sprawach sprzeciwów od decyzji wydanych na podstawie art. 138 § 2 *Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego*.

Art. 138 k.p.a.

§ 2. Organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.

Str. 153, wiersz 1 od góry – Sąd administracyjny ma obowiązek w razie uzasadnionej potrzeby udzielania pomocy prawnej stronom.

Str. 155, tabela 30 – Przepisy dotyczące wyłączenia sędziego nie mają już zastosowania odnośnie asesora sądowego.

Str. 156, wiersz 3 od dołu – W ustawie zostały dodany nowy przypadek:

Jeżeli przepis szczególny przewiduje, że strony postępowania przed organem administracji publicznej są zawiadamiane o aktach lub innych czynnościach tego organu przez obwieszczenie lub w inny sposób publicznego ogłaszania, osoba, która brała udział w postępowaniu i nie wniosła skargi, a wynik postępowania sądowego dotyczy jej interesu prawnego, jest uczestnikiem tego postępowania na prawach strony, jeżeli przed rozpoczęciem rozprawy złoży wniosek o przystąpienie do postępowania.

Str. 159, piąty akapit od góry – Spośród osób wymienionych jako możliwi pełnomocnicy ustawodawca skreślił „rodziców”, zastępując ich szerszym pojęciem „wstępnych”, tj. rodziców, dziadków itp.

Str. 162, drugi akapit od góry – Ustawodawca dodał do pełnomocników obowiązanych działać w imieniu strony jeszcze przez dwa tygodnie od momentu wypowiedzenia pełnomocnictwa: doradcę podatkowego oraz rzecznika patentowego.

Str. 173, drugi akapit od dołu – Nastąpiła zmiana terminów do wniesienia skargi.

Art. 53. [Termin do wniesienia skargi]

§ 1. 10. Skargę wnosi się w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie albo aktu, o którym mowa w art. 3 § 2 pkt 4a.

§ 2. 11. Jeżeli ustawa nie przewiduje środków zaskarżenia w sprawie będącej przedmiotem skargi, skargę na akty lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4, wnosi się w terminie trzydziestu dni od dnia, w którym skarżący dowiedział się o wydaniu aktu lub podjęciu innej czynności. Sąd, po wniesieniu skargi, może uznać, że uchybienie tego terminu nastąpiło bez winy skarżącego i rozpoznać skargę.

§ 2a. 12. W przypadku innych aktów, jeżeli ustawa nie przewiduje środków zaskarżenia w sprawie będącej przedmiotem skargi i nie stanowi inaczej, skargę można wnieść w każdym czasie.

§ 2b. 13. Skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania można wnieść w każdym czasie po wniesieniu ponaglenia do właściwego organu.

§ 3. 14. W sprawach wskazanych w § 1 i 2 prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka mogą wnieść skargę w terminie sześciu miesięcy od dnia doręczenia stronie rozstrzygnięcia w sprawie indywidualnej, a w pozostałych przypadkach w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie aktu lub podjęcia innej czynności uzasadniającej wniesienie skargi. Termin ten nie ma zastosowania w sprawach, o których mowa w § 2a.

§ 4. 15. Termin, o którym mowa w § 1 i 2, uważa się za zachowany także wtedy, gdy przed jego upływem strona wniosła skargę wprost do sądu administracyjnego. W takim przypadku sąd ten niezwłocznie przesyła skargę odpowiednio do organu, który wydał zaskarżone rozstrzygnięcie, wydał akt lub podjął inną czynność, będącą przedmiotem skargi.

Str. 176, pierwszy akapit od góry – Przez wyczerpanie środków zaskarżenia należy rozumieć sytuację, w której stronie nie przysługuje żaden środek zaskarżenia, taki jak zażalenie, odwołanie lub ponaglenie, przewidziany w ustawie. Jeżeli stronie przysługuje prawo do zwrócenia się do organu, który wydał decyzję z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona może wnieść skargę na tę decyzję bez skorzystania z tego prawa.

Str. 176, wiersz 13 od góry – Należy zmienić na:

Następnie ów organ administracji publicznej ma dwie możliwości:

- w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi może ją uwzględnić w całości i tym samym zapobiec postępowaniu przed sądem lub
- jeżeli nie uwzględni skargi, ma obowiązek w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania przekazać skargę sądowi wraz z kompletnymi i uporządkowanymi aktami sprawy i odpowiedzią na skargę (wzór 46 na str. 177–178).

Str. 182, pierwszy akapit od dołu – Zmianie uległy przepisy dotyczące postępowania mediacyjnego.

Postępowanie mediacyjne prowadzi mediator wybrany przez strony. Mediatorem może być osoba fizyczna, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych, w szczególności mediator wpisany na listę stałych mediatorów lub do wykazu instytucji i osób uprawnionych do prowadzenia postępowania mediacyjnego, prowadzonych przez prezesa sądu okręgowego.

W przypadku postępowania mediacyjnego, prowadzonego mimo braku wniosku stron o przeprowadzenie takiego postępowania, jeżeli strony nie dokonały zgodnego wyboru mediatora, sąd, kierując sprawę do mediacji, wyznacza mediatora posiadającego odpowiednią wiedzę i umiejętności w zakresie prowadzenia mediacji w sprawach danego rodzaju. Po skierowaniu sprawy do mediacji przewodniczący wydziału niezwłocznie przekazuje mediatorowi dane kontaktowe stron oraz ich pełnomocników, w szczególności numery telefonów i adresy poczty elektronicznej, jeżeli je posiada.

Więcej informacji w art. 116a–116e ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Str. 183, drugi akapit od góry – W trybie uproszczonym sąd rozpoznaje sprawy na posiedzeniu niejawnym w składzie trzech sędziów.

Str. 183, wiersz 6 od dołu – Do punktu 1. należy dopisać Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Str. 184, wiersz 17 od dołu – Sąd oddala skargę w całości albo części, jeżeli okaże się, że jest ona bezzasadna odpowiednio w całości albo części.

Str. 185, wiersz 11 od góry – W sprawie zawilej, w razie niemożności sporządzenia uzasadnienia w wyznaczonym terminie prezes sądu może przedłużyć ten termin na czas oznaczony, nie dłuższy niż trzydzieści dni.

Str. 187, wiersz 19 od dołu – W wypunktowaniu należy dodać punkty:

- odrzucenie skargi w przypadkach, o których mowa w art. 58 § 1 pkt 2–4 oraz art. 220 § 3;
- umorzenie postępowania;
- odrzucenie wniosku o uzupełnienie wyroku albo odmowa jego uwzględnienia;

Należy usunąć punkt:

- zawieszenie postępowania i odmowa podjęcia zawieszonego postępowania;

Str. 198, wiersz 5 od góry – Zmiana nazwy izby skarbowej na izbę administracji skarbowej.

Str. 200 – Nie podlegają egzekucji świadczenia alimentacyjne, świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, świadczenia rodzinne, dodatki rodzinne, pielęgnacyjne, porodowe, dla sierot zupełnych, zasiłki dla opiekunów, świadczenia z pomocy społecznej, świadczenie wychowawcze oraz jednorazowe świadczenie, o którym mowa w art. 10 *Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”*.

Str. 209, wiersz 3 od góry – Zmiana pkt 2): wskazanie imienia i nazwiska lub firmy zobowiązanego i jego adresu, a także numeru identyfikacji podatkowej (NIP) lub numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), jeżeli zobowiązany taki numer posiada;

Str. 209 – Tytuł wykonawczy przekazywany do organu egzekucyjnego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej zawiera kwalifikowany podpis elektroniczny.

Str. 221, wiersz 6 od dołu – Skarg na czynności egzekucyjne nie wnosi się już do organu nadzoru za pośrednictwem organu egzekucyjnego, tylko bezpośrednio do organu egzekucyjnego. Skargę na czynności egzekucyjne wnosi się w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia zobowiązanego o czynności egzekucyjnej.

Wykaz aktów prawnych

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483, z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2013 r., poz. 1650, z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczeniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz.U. z 2011 r. nr 106, poz. 622, z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 155](#))
5. Ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz.U. z 2010 r. nr 254, poz. 1700, z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2010 r. nr 182, poz. 1228)
7. Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz.U. z 2012 r., poz. 161, z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 2139](#), z późn. zm.)
9. Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska ([tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 10](#), z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów ([tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 184](#), z późn. zm.)
11. Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 783](#), z późn. zm.)
12. Ustawa z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin ([tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1525](#), z późn. zm.)
13. Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 572, z późn. zm.)
14. Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (tekst jedn. [Dz.U. z 2014 r., poz. 1114](#), z późn. zm.)
15. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 584](#), z późn. zm.)
16. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 1651](#), z późn. zm.)
17. Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 858](#), z późn. zm.)
18. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 163](#), z późn. zm.)
19. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ([tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1446](#), z późn. zm.)
20. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 680, z późn. zm.)
21. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 199](#), z późn. zm.)
22. Ustawa z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 499, z późn. zm.)
23. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 270, z późn. zm.)
24. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2002 r. nr 153, poz. 1271, z późn. zm.)
25. Ustawa z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych ([tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1647](#), z późn. zm.)
26. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 133](#), z późn. zm.)
27. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 496](#), z późn. zm.)
28. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.)
29. Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 1410)
30. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 121](#), z późn. zm.)
31. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn. [Dz.U. z 2016 r., poz. 486](#), z późn. zm.)
32. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 613](#), z późn. zm.)
33. Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (tekst jedn. [Dz.U. z 2016 r., poz. 291](#), z późn. zm.)
34. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (tekst jedn. [Dz.U. z 2016 r., poz. 358](#), z późn. zm.)
35. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. [Dz.U. z 2015 r., poz. 1774](#), z późn. zm.)

36. Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 293, z późn. zm.)
37. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 1997 r. nr 88, poz. 553, z późn. zm.)
38. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 909, z późn. zm.)
39. Ustawa z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 1659, z późn. zm.)
40. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 290, z późn. zm.)
41. Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 1531, z późn. zm.)
42. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 361, z późn. zm.)
43. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 686, z późn. zm.)
44. Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 164)
45. Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz.U. z 2015 r., poz. 1485, z późn. zm.)
46. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 446, z późn. zm.)
47. Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 1741, z późn. zm.)
48. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 1651, z późn. zm.)
49. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 487, z późn. zm.)
50. Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 615)
51. Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (tekst jedn. Dz.U. z 2002 r. nr 101, poz. 925, z późn. zm.)
52. ~~Ustawa z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jedn. Dz.U. z 2006 r. nr 139, poz. 993, z późn. zm.)~~
Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 388, z późn. zm.)
Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 391, z późn. zm.)
53. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 599, z późn. zm.)
54. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 788, z późn. zm.)
55. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 2082, z późn. zm.)
56. Ustawa z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r., poz. 90, z późn. zm.)
57. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz.U. z 1933 r. nr 39, poz. 311, z późn. zm.)
58. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 maja 2014 r. w sprawie wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej (Dz.U. z 2014 r., poz. 650)
59. Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 9 marca 2012 r. w sprawie rodzaju spraw, w których obowiązek prowadzenia metryki sprawy jest wyłączony (Dz.U. z 2012 r., poz. 269)
60. Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy (Dz.U. z 2012 r., poz. 250)
61. Rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie stanowisk i wymaganych kwalifikacji urzędników sądowych i innych pracowników oraz szczegółowych zasad wynagradzania referendarzy sądowych, starszych referendarzy sądowych, asystentów sędziów, starszych asystentów sędziów, urzędników oraz innych pracowników wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz.U. z 2011 r. nr 72, poz. 384)
62. ~~Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty (Dz.U. z 2009 r. nr 47, poz. 384, z późn. zm.)~~
Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz.U. z 2015 r., poz. 212)
63. Rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 18 września 2003 r. w sprawie szczegółowego trybu wykonywania nadzoru nad działalnością administracyjną wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz.U. z 2003 r. nr 169, poz. 1645)
64. ~~Rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 10 września 2003 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz.U. z 2003 r. nr 169, poz. 1646)~~
Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 sierpnia 2015 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1177)
65. Rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 25 kwietnia 2003 r. w sprawie utworzenia wojewódzkich sądów administracyjnych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości (Dz.U. z 2003 r. nr 72, poz. 652, z późn. zm.)
66. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz.U. z 2002 r. nr 5, poz. 46)
67. Uchwała Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie regulaminu wewnętrznego urzędowania Naczelnego Sądu Administracyjnego (M.P. z 2010 r. nr 86, poz. 1007)